

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 555, fax: 234 665 444
e-mail: posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-09626/13-3

Městský soud v Praze

pracoviště Hybernská
Hybernská 18
111 21 Praha 1

Praha 15. listopadu 2013

Vyjádření žalovaného k obsahu žaloby a předložení úplného spisového materiálu
ke sp. zn. 10 A 220/2013

Žalobce: Česká republika – Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2
IČ:00551023

Žalovaný: Úřad pro ochranu osobních údajů
se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

DVOJMO

K výzvě Vašeho soudu podává Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“ nebo „žalovaný“) ve stanovené lhůtě jednoho měsíce (výzva s žalobou byla Úřadu doručena dne 4. listopadu 2013) následující vyjádření žalovaného k obsahu žaloby, resp. k jejím podstatným bodům.

Současně žalovaný soudu předkládá úplný spisový materiál ve věci, tj. správní spis sp. zn. UOOU-02703/13.

Žalovaný neuplatňuje námitku podjatosti a souhlasí s projednáním věci bez jednání.

I.

Žalobou napadená rozhodnutí, tedy rozhodnutí Úřadu čj. UOOU-02703/13-39 ze dne 12. června 2013 a rozhodnutí předsedy Úřadu čj. UOOU-02703/13-46 ze dne 16. srpna 2013, byla vydána v rámci správního řízení vedeného Úřadem s žalobcem ve věci správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

Podkladem pro zahájení předmětného řízení byl spisový materiál shromážděný v průběhu kontroly provedené u žalobce inspektorkou Úřadu Mgr. et Mgr. Boženou Čajkovou ve dnech 20. listopadu 2012 až 7. ledna 2013 a ukončené kontrolním protokolem čj. INSP1-9463/12-20 ze dne 21. ledna 2013, který byl potvrzen rozhodnutím předsedy Úřadu čj. INSP1-9463/12-25 ze dne 7. března 2013.

V průběhu správního řízení bylo prokázáno, že žalobce uzavřel dne 24. ledna 2012 s Českou spořitelnou, a.s., smlouvu o zajištění administrace výplaty nepojistných dávek a dávek z oblasti státní politiky zaměstnanosti a provozování karty sociálních systémů (dále jen „smlouva“). Z článku 6.3.3 smlouvy vyplynulo, že žalobce při požadavku na vydání karty sociálních systémů zároveň České spořitelně, a.s., zpřístupní z Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí nezbytné tzv. personalizační údaje oprávněné osoby, tedy osobní údaje držitele uvedené karty. Rozsah takto předávaných osobních údajů byl specifikován v příloze č. 14 ke smlouvě. Uvedené předání osobních údajů držitelů karet sociálních systémů České spořitelně, a.s. ovšem postrádalo zákonný důvod a bylo proto neoprávněné. Tímto jednáním žalobce porušil ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., neboť nedostál své povinnosti přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i jinému zneužití osobních údajů.

Úřad proto rozhodnutím čj. UOOU-02703/13-39 ze dne 12. června 2013 konstatoval, že se žalobce shora uvedeným jednáním dopustil správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. a uložil mu pokutu ve výši 2.500.000 Kč. Rozklad proti tomuto rozhodnutí byl zamítnut rozhodnutím předsedy Úřadu čj. UOOU-02703/13-46 ze dne 16. srpna 2013, které nabylo právní moci dne 19. srpna 2013.

II.

Žalobce v podané žalobě opakuje v zásadě stejné argumenty jako v rozkladu proti rozhodnutí čj. UOOU-02703/13-39 ze dne 12. června 2013, se kterými se rozhodnutí předsedy Úřadu čj. UOOU-02703/13-46 ze dne 16. srpna 2013 dostatečným způsobem vypořádalo. Přesto žalovaný k jednotlivým bodům podává následující stanovisko.

Žalovaný uvádí, že hlavním argumentem žalobce, na jehož základě žádá zrušení obou předmětných rozhodnutí, je, že Úřad uložil žalobci odstranit závadný stav, a to ve lhůtě do 30. června 2013. Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. ovšem bylo zahájeno oznámením ze dne 22. dubna 2013. Požadované opatření bylo přijato formou zákona č. 306/2013 Sb., čímž měl, podle názoru žalobce, odpadnout zákonný předpoklad pro udělení pokuty. Úřad však, namísto toho aby, jak se domnívá žalobce, předmětné správní řízení zastavil, vydal rozhodnutí čj. UOOU-02703/13-39 ze dne 12. června 2013, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. a byla mu uložena pokuta ve výši 2.500.000 Kč, přičemž uvedené rozhodnutí bylo následně potvrzeno rozhodnutím předsedy Úřadu čj. UOOU-02703/13-46 ze dne 16. srpna 2013.

K této argumentaci žalovaný uvádí, že předmětem řízení nebylo plnění opatření k nápravě uložené podle § 40 zákona č. 101/2000 Sb. v rámci kontroly ukončené kontrolním protokolem čj. INSP1-9463/12-20 ze dne 21. ledna 2013. Jednalo se o správní řízení ve věci spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti s porušením povinností podle § 13 zákona č. 101/2000 Sb. Obě zmiňovaná řízení je třeba od sebe důsledně odlišovat a z tohoto pohledu je tvrzení žalobce ohledně dostatečného plnění opatření k nápravě irrelevantní.

Současně lze konstatovat, že předmětné opatření k nápravě je možné považovat za splněné nejdříve k 1. listopadu 2013, tedy ke dni, kdy zákon č. 306/2013 Sb. nabude účinnosti, a tudíž až čtyři měsíce po uplynutí lhůty pro splnění opatření k nápravě stanovené k 30. červnu 2013 i po dni, kdy nabylo právní moci rozhodnutí předsedy Úřadu čj. UOOU-02703/13-46 ze dne 16. srpna 2013.

Dále žalovaný připomíná, že všechny relevantní polehčující okolnosti již byly dostatečně zváženy při rozhodování o výši pokuty. Ta byla po komplexním zvážení všech aspektů případu vyměřena v polovině zákonného rozpětí. Podle názoru žalovaného tudíž není žádný důvod pro snížení uložené pokuty, kterého se alternativně žalobce domáhá.

III.

Žalobce se dále domnívá, že Úřad pochybil při právním výkladu § 6 zákona č. 101/2000 Sb., když neuznal předloženou smlouvu za hodnotný právní titul, který by opravňoval Českou spořitelnu, a.s., ke zpracování osobních údajů klientů sociálních systémů. Smlouva totiž, podle názoru žalobce, podrobně upravila účel a rozsah předávaných a citlivých dat a dále se smluvní strany výslovně shodly na tom, že ujednání uvedená v čl. 9 smlouvy, doplněná o Přílohu č. 14, představují smlouvu ve smyslu ustanovení § 6 zákona č. 101/2000 Sb.

K této argumentaci žalobce Úřad opětovně uvádí, že žalobce porušil svojí povinnost správce osobních údajů podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., a to tím, že předal osobní údaje v souvislosti se zavedením karty sociálních systémů ke zpracování realizovanému ze strany České spořitelny, a.s., aniž by toto připouštěl zvláštní zákon, tedy zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů (či jiný právní předpis). Jinými slovy řečeno, zákon č. 73/2011 Sb. tím, že předmětné zpracování osobních údajů ze strany České spořitelny a.s., resp. jakékoli banky, nijak neupravoval a tedy nepřipouštěl, zároveň vylučoval aplikaci § 6 zákona č. 101/2000 Sb., tedy aby stát pouze smluvním způsobem, bez zákonného zmocnění, umožnil soukromému subjektu (jako zpracovateli) přístup k osobním údajům v souvislosti s výkonem veřejné moci. Došlo tak k předávání osobních údajů v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb. subjektu, který se nemohl legálně stát zpracovatelem. Absence zákonného důvodu (zmocnění) k předání osobních údajů při výkonu veřejné správy totiž nemůže být zhojena smlouvou o zpracování osobních údajů ve smyslu § 6 zákona č. 101/2000 Sb. a speciálními smluvními ujednáními ohledně ochrany osobních údajů. V této souvislosti žalovaný připomíná především ustanovení článků 2 Listiny základních práv a svobod i Ústavy České republiky, podle nichž lze státní moc uplatňovat jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon.

IV.

Žalobce se domnívá, že Úřad při svém rozhodování vůbec nezohlednil, že Česká spořitelna, a.s., je licencovanou bankovní institucí, jejíž právní postavení garantuje profesionální zpracování předmětných osobních údajů. V této souvislosti pak žalobce zdůraznil, že Česká spořitelna, a.s., je pod silnou dohledovou pravomocí centrální banky, dále, že ustanovení § 39 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, stanovuje speciální povinnost mlčenlivosti, ustanovení zákona č. 21/1992 Sb. upravují tzv. bankovní tajemství, ustanovení § 38b zákona č. 21/1992 Sb. ukládá plnit pravidla obezřetného podnikání a konečně, že podle § 2 odst. 4

zákona č. 21/1992 Sb. banka nesmí vykonávat jiné podnikatelské činnosti než ty, které má povoleny v licenci. Česká spořitelna, a.s., podle názoru žalobce je schopna vyhovět nejpřísnějším kritériím ochrany osobních údajů klientů sociálního systému a poskytnout určitou subdodávku bankovních služeb, jejichž výkon nelze zabezpečit interními zaměstnanci žalobce. Dále neměla Česká spořitelna, a.s., přístup do systému jednotného výplatního místa žalobce a podléhala by kontrole ze strany žalobce.

K této argumentaci žalobce Úřad opětovně uvádí, že při absenci právního titulu pro předání předmětných osobních údajů je postavení příjemce (banky) irelevantní. Stejně tak považuje žalovaný v uvedených souvislostech pro posouzení odpovědnosti žalobce za správní delikt jako vedlejší i záležitosti jako je přístup do systému jednotného výplatního místa žalobce anebo interní kapacity žalobce.

Na okraj ovšem žalovaný uvádí, že Česká spořitelna, a.s., je podle § 1 zákona č. 21/1992 Sb. bankou, jejíž aktivity spočívají v přijímání vkladů od veřejnosti a poskytování úvěrů. Tomu odpovídají i meze jak bankovního tajemství, tak povinnosti mlčenlivosti, jak je definuje zákon č. 21/1992 Sb., dávající bankám mj. také oprávnění zakotvené v § 38b zákona č. 21/1992 Sb., podle něhož je možno, bez ohledu na bankovní tajemství, poskytovat osobní údaje pro účely plnění pravidel obezřetného podnikání anebo oprávnění vzájemně se informovat o záležitostech, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů zakotvené ustanovením § 38a zákona č. 21/1992 Sb. To samozřejmě poskytuje bance prostor k nakládání s příslušnými osobními údaji, který by případná kontrola prováděná ze strany žalobce musela respektovat, a to zejména v souvislosti s povinností banky postupovat při své činnosti obezřetně. Čl. 8 smlouvy pak předpokládá další smluvní vztah, a to mezi držitelem karty sociálních systémů a Českou spořitelnou, a.s., což evidentně dávalo další možnost pro rozvolnění limitů ochrany osobních údajů. Stejně tak je nutno poukázat i na skutečnost, že Česká národní banka podle § 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, vykonává dohled nad finančním trhem, a tedy případná kontrola vykonávaná z její strany nad Českou spořitelnou, a.s., postrádá přímou souvislost s ochranou osobních údajů. Dozor nad zpracováním osobních údajů je svěřen podle zákona č. 101/2000 Sb. Úřadu, který své pravomoci v uvedeném případě rovněž uplatnil.

V.

S ohledem na uvedené se žalovaný domnívá, že žaloba je nedůvodná a založená na nesprávném právním názoru žalobce, a proto navrhuje, aby byla zamítnuta jako nedůvodná (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Úřad pro ochranu osobních údajů
RNDr. Igor Němec, předseda Úřadu